

Sivistyslautakunnan osavuosisikatsaus 1-6/2022

Sivistyslautakunnan perustehtävät

Palvelualueiden omien perustehtävien lisäksi painopisteenä on monialainen ja -ammattillinen yhteistyö lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tukemiseksi.

Varhaiskasvatuspalvelut:

Varhaiskasvatuksen palvelualueen perustehtävänä on järjestää varhaiskasvatuspalvelut varhaiskasvatustilain ja esiopetus perusopetustilain edellyttämällä tavalla. Varhaiskasvatusta ja esiopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tehtävänä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa.

Koulutuspalvelut:

Koulutuksen palvelualueen perustehtävänä on järjestää perusopetuspalvelut, lukiokoulutuspalvelut, taiteen perusopetus (musiikki- ja tanssiopisto ja kuvataidekoulu) sekä palvelualueen ostopalvelut. Toiminnassa on keskeistä lapsen ja nuoren oppimispolun ja hyvinvoinnin kokonaisvaltainen tukeminen huomioimalla jatkuva pedagoginen kehittämistyö ja ennaltaehkäisevä varhainen tuki.

Vapaa-ajan palvelut:

Vapaa-ajan palvelujen perustehtävänä on järjestää ja tuottaa tasokkaita kulttuuri-, liikunta-, ja nuorisopalveluja. Kiinnostavilla ja laadukkailla palveluilla tuetaan paikallista identiteettiä ja lisätään kaupungin vetovoimaisuutta sekä elinvoimaa. Syrjäytymisen ehkäisy sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen ovat toiminnan keskiössä. Perustehtävien suorittamista tuetaan tulevaisuuden ennakkoinnilla ja toiminnan kehittämisellä sekä ennaltaehkäisevällä työotteella. Kulttuuritoiminnalla edistetään kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä. Kirjastoja museopalveluilla on myös alueellinen kehittäjävastuutehtävä. Orkesteri harjoittaa myös merkittävää maakunnallista toimintaa. Liikuntapalveluiden tehtävänä on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia, terveyttä ja viihtyvyyttä tarjoamalla tasapuoliset liikuntamahdollisuudet ja tukemalla seurojen, yhdistysten ja ryhmien toimintaa. Nuorisopalvelujen avulla edistetään lasten ja nuorten yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia, luodaan toimintaedellytyksiä, tarjotaan tietoa, neuvontaa ja toimintaa sekä pedagogista ohjausta nuorten osallisuutta ja kasvua tukevin keinoin.

Kaupunkistrategiasta johdetut keskeiset toimenpiteet ja muutokset talousarviovuonna 2022

Tavoitteen kuvaus				
Tavoite	Tila			
	Ei aloit.	Kesken	Valmis	Kuvaus:
Valmistautuminen sote-uudistukseen ja luotujen toimintamallien jatkumiseen.		x		Koulupsykologien ja -kuraattoreiden siirtyminen hyvinvointialueelle on valmistelussa. Palvelualueet olivat mukana suunnittelemassa ja ennakoimassa tulevaisuuden hyvinvointipalveluja ja niihin liittyvää yhteistyötä. Valmistelussa on otettu huomioon Rovaniemellä luotujen hyvien käytäntöjen jatkuminen hyvinvointialueen ja kaupungin kesken, esimerkkinä ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen kulttuurin ja liikunnan keinoin. Osallistuttiin hyvinvointialueen järjestökoordinaation alatyöryhmään, jonka keskeisenä tavoitteena oli hyvinvointialueen yleisten avustuseriaatteiden valmistelu ja järjestöyhteistyön jatkuvuuden varmistaminen. Lisäksi edustus maakunnallisessa järjestöneuvottelukunnassa ja sen työvaliokunnassa, joissa molemmissa on käsitelty sote-uudistusta. Vasa-hanketta valmisteltiin yhdessä hyvinvointialueen ja useiden Lapin kuntien kanssa.
Tiedolla johtamisen kehittäminen.		x		Palvelualueet raportoivat kuukausittain toiminnastaan. Uusi

				raportoinnin sähköinen ympäristö on valmistelussa. Vapaa-ajan palveluissa on kehitetty ja kokeiltu tapoja kerätä ja hyödyntää tietoa asiakaskokemuksesta. Lisäksi on organisoitu toimijatapaamisia, joiden yhteydessä on kuultu sidosryhmien toiveita ja kehittämis ehdotuksia. Vapaa-ajan palvelujen johtoryhmä on käsitellyt teemaa.
Varhaiskasvatuspalvelut:				
Pedagogisen kehittämisen painopisteet ovat:				
· Pedagogiikan johtaminen		x		Pedagogiikan johtamiseen mahdollistettu aikaa delegoimalla rutiininomaisia töitä päiväkotisihteereille. Opetussuunnitelmaprosesseja on syvennetty yksikössä kunkin yksikön tarpeista lähtien vastaamaan paikallisen vasun ja esiopsin mukaista pedagogiikkaa.
· Varhaiskasvatuslain ja -suunnitelman mukaista pedagogiikkaa vahvistavat rakenteet		x		Koulutukset ja perehdytys on suunniteltu tukemaan paremmin arjen toimintoja ja vahvistamaan henkilöstön osaamista vastata lasten tarpeisiin.
· Johdonmukaiseen dokumentointiin ja arviointiin perustuva varhaispedagogiikka		x		Vahvistetaan ohjaavien asiakirjojen hyödynnettävyyttä arjessa.
· Riittävän aikaisen ja oikein kohdennetun tuen varmistaminen		x		Vahvistetaan henkilöstön osaamista ottaa haltuun uudistuneen vasun tuen kolmitasoisuus ja tuen muodot.
· Lapsen ja huoltajien osallisuutta edistävien työtapojen kehittäminen		x		Vahvistetaan olemassaolevia käytäntöjä ja kehitetään uusia, etenkin digitaalisia.

· Palveluverkon kehittäminen		x		Tiivistetään yhteistyötä kaavoituksen ja kaupunkisuunnittelun kanssa. Kiinnitetään entistä suurempaa huomiota ennakoivaan suunnitteluun.
· Johtajuuden kehittäminen		x		Johtamisosaamista vahvistetaan, työparijohtajuutta kehitetään. Johtajuuden kriteereitä päivitetään.
· Työhyvinvoinnin edistäminen ja poissaolojen väheneminen		x		Työhyvinvointiin satsattu omalla konkreettisella projektilla ja saatu psykososiaalisista syistä johtuvia sairaspöissaoloja laskemaan.
· Kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen laadun kehittäminen ja yhteistyömuotojen lisääminen		x		Yhteiset koulutukset, yhteiset johtajien työpajat, yhdenmukaisen omavalvontasuunnitelman käyttöönotto, yhdenmukaisten turvallisuuteen liittyvien kriteerien käyttöönotto
· Palvelualueiden välisen yhteistyön kehittäminen		x		Terveysneuvonnan ja varhaiskasvatuksen yhteistyö lapsen hyvinvoinnin vahvistamiseksi aloitettu. Oppilashuollon ja varhaiserityiskasvatuksen yhteistyön tiivistäminen käynnistetty. Kehitetään edelleen siirtymää esiopetuksesta perusopetukseen sekä yhteistyötä alkuopetuksen kanssa.
Koulutuspalvelut:				
Pedagogisen kehittämisen painopisteet ja ydintavoitteet ovat:				
· Hyvinvoinnin ja turvallisen arjen edistäminen		x		Kouluyhteisön turvallisuus huomioidaan päivittäisessä toiminnassa (opetussuunnitelma, oppilashuollon palvelut, valmiussuunnitelma, työhyvinvointisuunnitelma, kiusaamisen vastainen toiminta,

				työrahasuunnitelma, terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastukset jne.). Kaikilla kouluilla on käytössä Hyvinvoinnin vuosikello, jota kehitetään edelleen.
· Asioita tehdään yhdessä		x		Opetussuunnitelman mukainen arjen työskentely perustuu sekä oppilaiden että henkilökunnan kanssa yhdessä tekemiseen.
· Keskittyminen perusasioiden opettamiseen ja oppimiseen (lukeminen, kirjoittaminen, laskeminen ja vuorovaikutustaidot)		x		Koulutuspalveluiden johtoryhmän lukuvuodelle 2022-23 asettamien tavoitteiden mukaisesti kaikissa kouluissa sitoudutaan perusasioihin.
· Oppimisen perusta kuntoon (koronan aiheuttaman poikkeustilanteen huomioiminen)		x		Koulujen toiminta on oppilaslähtöistä ja ennaltaehkäisevää. Se painottaa lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden vahvistamista sekä yhteisöllisen kouluhyvinvoinnin tukemista. Koulut tekevät yhteistyötä koulutuspalveluiden monien ammattilaisten, kuten kuraattoreiden ja psykologien lisäksi myös muiden, esimerkiksi sosiaali- ja terveysviranomaisien kanssa koronan aiheuttaman poikkeustilan jälkeen.
· Arviointikulttuurin kehittäminen		x		Arvioinnin kehittäminen on jatkuva prosessi osana opetussuunnitelmaa. Koulut ovat laatineet toimintakulttuurin kuvauksen arvionnista oppilaita ja huoltajia varten. Kaupunkikohtainen arviointityöryhmä jatkaa toimintaansa.
· Vastuu ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntaaminen		x		Ympäristöasiat huomioidaan opetussuunnitelman monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa. Kaikille kouluille valmistellaan energian säästämistä koskevia toimintaohjeita.
· Ehkäistään lasten ja nuorten syrjäytymistä varmistamalla oppilashuollon riittävät resurssit ja varhainen reagointi. Pyritään turvaamaan oppilashuollon riittävät resurssit. Tavoitteena yksi kuraattori 670 oppilasta kohti ja yksi psykologi 780 oppilasta kohti.		x		Oppilashuollon henkilöstöä on lisätty vuosittain. Esi- ja perusopetuksessa oli lukuvuoden 2021-22 päättyessä keväällä 2022 yksi kuraattori 700 oppilasta kohti ja yksi psykologi 1150 oppilasta kohti. Psykologien rekrytoinnissa on otettu käyttöön uusia markkinointitapoja, koska

				hakijoita on ollut erittäin vähän. Puuttuvat psykologipalvelut on hankittu tarvittaessa ostopalveluina.
Palveluiden järjestämisen painopisteet ovat:				
· Johtajuuden tukeminen ja yhdenmukaistaminen		x		Jo aloitettua esihenkilöiden koulutusta ja koulujen käytänteiden yhdenmukaistamista on jatkettu edelleen.
· Palvelualueiden- ja Rovaniemi koulutuskuntayhtymän välisen yhteistyön kehittäminen		x		Säännölliset kokoontumiset on aloitettu ja koulutuspalveluiden tarpeet huomioidaan Redun kiinteistöstrategian valmistelussa.
Vapaa-ajan palvelut:				
Työhyvinvoinnin edistäminen Vapaa-ajan palvelut:				
Palveluiden järjestämisen painopisteet ovat:				
Palveluiden uudelleenmuotoilu koronapandemian jälkeen		x		Uudelleen muotoilu on suunniteltu ja sitä toteutetaan suunnitelmien mukaisesti. Lapin kamariorkesteri, Rovaniemen taidemuseo ja Lapin maakuntamuseo saivat OKM:ltä koronatukea palveluiden elvyttämiseen. Lisäksi Lapin liiton hanketuella tavoiteltiin Lapin kamariorkesterin kansainvälistä näkyvyyttä poikkeusolojen aikana. Kulttuuripalveluissa kehitettiin uusia useiden toimijoiden yhteistyölle perustuvia toimintamalleja ja pilotoitu niihin perustuvia kulttuuripalveluja, esimerkkeinä kulttuurinen vanhustyö, kylien kulttuuritapahtumien muotoilu matkailupalveluiksi, sekä yhteistoimintakokeilut.

				Alkuvuodesta jatkettiin digitaalisten jakelukanavien hyödyntämistä kulttuuritapahtumien tuottamisessa (Monde On Air livestream). Lisäksi kehitettiin palveluja omatoimiseen kulttuurin kokemiseen yhteistyössä kulttuuritoimijoiden, viestinnän ja varhaiskasvatuspalveluiden kanssa, esimerkkeinä kulttuurikuntoilukartat, Kumma puutarha-toiminnallinen ohjelma lapsille ja nuorille.
· Uusien ja päivitettyjen ohjelmien ja suunnitelmien (kulttuuri-, liikunta-, ja nuorisopalvelut) jalkauttaminen		x	x	Suunnitelmat on otettu käyttöön. Liikuntaohjelman toimenpidesuunnitelmien laadinta jatkuu syksyllä. Kulttuuriohjelman englanninkielinen versio valmistui ja www-sivuja päivitettiin. Kulttuuriohjelman sisältöjä ja tavoitteita käsiteltiin kaupunkilaisille järjestetyssä Kulttuurifoorumissa. Asukkaita ja sidosryhmiä kuultiin kuukausittain kulttuurikahvit - tilaisuuksissa. Keväällä avattiin uusi avoin hakukierros kuntalaisten kanssa tehtävälle yhteistoiminnalle, joista toteutukseen valittiin kolme ideaa, jotka toteuttavat Kulttuuriohjelmaa konkreettisesti.
· Kaupungin elinvoiman vahvistaminen vapaa-ajan palveluiden keinoin		x		Kulttuuripalvelujen markkinointi yhtenä kaupungin vetovoimaa lisäävistä palveluista. Kaupunginorkesteri toteutti konserttien, streamausten, videoiden sekä muiden orkesterin juhlavuoden tapahtumien avulla näkyvää ja kaupungin elinvoimaa vahvistavaa toimintaa. Rovaniemen taidemuseon kokoelmat ja näyttelyt avaavat kulttuuria pohjoisesta perspektiivistä. Kulttuuripalvelut kehitti kulttuurikuntoilukarttoja paikallisten asukkaiden ja matkailijoiden käyttöön, valmisteli valtakunnallisia

			Kotiseutupäiviä, muotoili kyläkulttuuritapahtumia matkailupalveluiksi ja valmisteli kesäistä ympäristötaidetapahtumaa sekä toteutti kaupunginosakiertueen esittävän taiteen kärjellä. Kulttuuripalvelut valmisteli ja tuotti Kansallisen Veteraanipäivän juhlan sekä kaupungin juhannusjuhlan. Valmisteltiin kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotyön avustukset päätöksentekoa varten. Avustuksia jaettiin seuraavasti: Kulttuuriavustukset 68 kpl Nuorisoavustukset 6 kpl Liikunnan toiminta-avustukset 70 kpl Liikunnan kunnossapitoavustukset 38 kpl Liikunnan harjoitusvuorotuet 23 kpl
· Ennaltaehkäisevän hyvinvointityön edistäminen		x	Vapaa-ajan palvelut ovat mukana suunnittelemassa ja ennakoimassa tulevaisuuden Hyte-palveluja Rovaniemen kaupungissa. Liikuntapalvelut hallinnoi Rovaniemi liikkeelle -hanketta, jossa kehitetään poikkihallinnollista yhteistyötä kaupungin sisällä ja hyvinvointialueen kanssa. Osana ennaltaehkäisevää työhyvinvointia tuettiin ammatilliseen koulutukseen ja erilaisiin koulutuksiin osallistumista, ml. oppisopimus. Kulttuuripalvelut toteutti etsivän kulttuurisen vanhustyön pilotteja ja sotepalvelujen työyhteisökehittämistä kulttuurin keinoin, jatkoi Kunnan Pojat- ja Kaikukortti- sekä Taidetestaajat -toiminnan koordinoitua. Rovaniemen taidemuseon Intoa taiteesta -hanke toi museon digitaaliset etäpalvelut osaksi kuntouttavaa toimintaa. Hankkeen

			tavoitteena on edesauttaa työelämän ulkopuolella olevien ryhmien hyvinvointia ja lisätä aktiivisuutta omassa elämässä taiteen avulla. Hanketta toteutetaan yhteistyössä etsivän nuorisotyön kanssa. Kaupunginorkesteri toteutti keväällä koululaiskonserttisarjan tavoittaen yli 800 alakoululaista. Taidemuseo ja orkesteri järjestivät yhdessä myös Taidetastaajat-työpajoja Korundissa. Nuorisopalvelujen etsivä nuorisotyö, Lasten ja nuorten kerhotoiminta 13 peruskoululla sekä matalan kynnyksen avointa nuorisotoimintaa seitsemällä nuorisotilalla vahvistaen lasten ja nuorten hyvinvointia.
· Palvelualueiden välisen yhteistyön kehittäminen		x	Vapaa-ajan palvelut ovat mukana moniammatillisissa työryhmissä ja palvelujen toteuttamisessa. Rovaniemen kaupungin palvelualueet, kuten koulupalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, ikäihmisten palvelut, sosialipalvelut, terveystyö, elinvoimapaikat, joista erityisesti työllisyyspalvelut ja tekniset palvelut olivat vapaa-ajan palvelujen keskeisiä yhteistyökumppaneita. Yhteistyön avulla toteutettiin mm. seuraavia: kiusaamisen vastainen toiminta, oppivelvollisuus ja joustavaan perusopetukseen liittyvä yhteistyö, Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminta, Kulttuuriverstas-työkokeilu, koulunuorisotyö ja etsivä vanhustyö.

Sivistyspalvelut:

Osallisuus ja vaikuttaminen talousarviovuonna 2022

Varhaiskasvatuksen kaikessa toiminnassa edistetään osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

x

Varhaiskasvatuslain mukaan varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa itseään koskeviin asioihin. Nämä periaatteet läpäisevät sekä Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018 että paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman kaikkea varhaiskasvatustoimintaa velvoittavina. Varhaiskasvatustoiminta on perustunut edellä mainittujen asiakirjojen linjauksiin. Toiminnassa on huomioitu lapsen edun ensisijaisuus sekä Unicefin Lapsiystävällinen kunta -toimintaperiaatteet.

Lasten, henkilöstön ja huoltajien mielipiteitä arvostetaan. Tämä edellyttää osallisuutta edistävien toimintatapojen ja rakenteiden tietoista kehittämistä (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018).

x

Lapsen varhaiskasvatusta ohjaavaan lapsen vasun (yksilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma) laadinnassa sekä arvioinnissa ovat osallisina olleet lapsen huoltaja, ryhmän henkilöstö sekä lapsi itse. Lapsen mielipiteiden ja toiveiden selvittämisessä on valittu sopiva tapa huomioiden lapsen ikä- ja kehitystaso. Lapsen vasu on huoltajalle nähtävillä ajantasaisena sähköisenä asiakirjana. Varhaiskasvatuksen sisällöllisessä toiminnassa on keskeistä ollut lasten aloitteiden huomiointi sekä lasten vahvuudet, kiinnostuksen kohteet ja yksilölliset tarpeet. Varhaiskasvatussyksiköissä on järjestetty säännöllisesti henkilöstölle ja tiimeille palaverieita, kehityskeskusteluita sekä kehittämis- ja arviointipäivät. Rovaniemen varhaiskasvatussuunnitelman 2022 sisällölliseen uudistamiseen henkilöstöllä ja huoltajilla sekä erisidosryhmillä, on ollut mahdollisuus vaikuttaa. Esiopetusta järjestävissä

				yksiköissä on kokoontunut hyvinvointiryhmät, jossa jäsenenä on myös huoltajia.
Varhaiskasvatussyksiköissä jatketaan oppimista ja osallisuutta edistävien työmenetelmien käyttämistä ja edelleen kehittämistä.		x		Toteutettu varhaiskasvatus on perustunut lasten varhaiskasvatussuunnitelmiin kirjattujen yksilöllisten vahvuuksien ja tarpeiden huomioimiseen pedagogisessa ja hyvinvointia tukevassa toiminnassa. Tutkivaa, innovatiivista ja luovuutta edistävää oppimista ja työmenetelmiä on kehitetty hankeyhteistyössä eri verkostojen ja yliopistojen kanssa. Sekä verkosto- että hankeyhteistyö jatkuu.
Osallisuutta edistäviä työmenetelmiä kehitetään kaikessa toiminnassa.		x		Osallisuutta ja demokratiataitoja lasten kanssa on harjoiteltu lapsiryhmissä sekä osallistumalla kaupungin yhteisiin tapahtumiin. Lapsia on osallistettu ja kannustettu ilmaisemaan mielipiteitään. Rovaniemen kaupunkistrategian valmistelun yhteydessä järjestettiin osalle lapsia kuulemistilaisuus. Henkilöstölle on järjestetty jokaisessa yksikössä työhyvinvointiin liittyvä tilaisuus, jossa yhdessä henkilöstön kanssa on laadittu työhyvinvointisuunnitelma. Sähköistä asiointia ja digitaalista viestintää on kehitetty aktiivisesti palvelemaan sekä huoltajia että henkilöstöä. Kuukausittaiset varhaiskasvatuksen uutiset -tallenne on mahdollistanut hyvien käytänteiden jakamisen sekä ajantasaisen informaation saannin.
Osallisuutta edistetään esimiestyössä, yhteistyössä huoltajien kanssa sekä pedagogisissa valinnoissa että hoivan ja hoidon käytänteissä.		x		Esihenkilöille on järjestetty säännölliset sekä meet- että live tapaamiset. Varhaiskasvatuksen johdolle ja henkilöstölle on mahdollistettu osallistuminen ja kuuleminen varhaiskasvatuksen eri suunnitelmien valmistelun yhteydessä. Sähköisten alustojen

				käyttö ja digitaalinen viestintä on tukenut huoltajien osallisuutta ja yhteistyötä pedagogisissa valinnoissa sekä hoivan ja hoidon käytänteissä päivittäisten kohtaamisten ja järjestettyjen tapaamisten lisäksi.
Koulutuspalveluissa opetus järjestetään siten, että opetussuunnitelman mukaisesti oppilaiden osallisuus ja kuulluksi tuleminen ovat olennainen toiminnan perusta.		x		Oppilaille tarjotaan kokemuksia yhteistyöstä ja demokraattisesta toiminnasta sekä omassa opetusryhmässä että koko koulun tasolla oppilaskunnan toiminnassa. Yläkoulujen ja lukioden osallisuuden edistämiseksi tehdään yhteistyötä mm. nuorisovaltuuston ja koulun ulkopuolisten yhteisöjen kanssa. Kaikilla kouluilla toimii aktiivinen oppilaskunta.
Oppilaille tarjotaan kokemuksia yhteistyöstä ja demokraattisesta toiminnasta sekä omassa opetusryhmässä että koko koulun tasolla oppilaskunnan toiminnassa.		x		Osallistuminen ja demokraattinen toiminta sisältyvät koulun toimintakulttuurin kehittymistä ohjaaviin periaatteisiin. Ne ovat osa päivittäistä toimintaa ja sisältyvät myös lukuvuosisuunnitelmaan.
Koulujen esimiestyössä osallisuus on keskeinen osa toimintakulttuuria.		x		Säännölliset esihenkilötapaamiset, aluerehtoritapaamiset ja kehityskeskustelut. Tapaamisten määrää on lisätty.
Lasten ja nuorten huoltajien osallisuutta edistetään säännöllisen kodin ja koulun yhteistyön ja vuorovaikutuksen lisäksi kaikilla peruskouluilla toimivien vanhempaintoimikuntien kautta.		x		Kaikissa peruskouluissa ja lukioissa toimii säännöllisesti kokoontuvat oppilaskunnat ja lisäksi peruskouluissa vanhempaintoimikunnat.
Yläkoulujen ja lukioden osallisuuden edistämiseksi tehdään yhteistyötä mm. nuorisovaltuuston ja koulun ulkopuolisten yhteisöjen kanssa.		x		Oppilaskuntien asiastuntemusta on hyödynnetty esimerkiksi syksyllä käynnistyvän Walk In Talk -toiminnan suunnittelussa. Monitoimijuus ja sidosryhmäyhteistyö ovat tulleet pysyväksi osaksi koulujen toimintakulttuuria osallisuuden edistämiseksi.

Vapaa-ajan palvelujen toiminnassa olennaista on asiakaskeskeisyys sekä kuntalaisten osallisuuden edistäminen, jota toteutetaan yksiköiden perustoiminnoissa, eri hankkeissa sekä verkostomaista toimintatapaa hyödyntämällä.		x	Palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnettiin jatkuvasti kerättävää asiakaspalautetta ja toimintaa suunniteltiin asiakaskeskeisesti. Kevään aikana tilaisuuksien ja tapahtumien striimaukset ja eri kanavien hyödyntäminen oli asiakkaiden saavutettavuuden ja palvelujen saavutettavuuden näkökulmasta tärkeää. Vapaa-ajan palveluissa vahvistettiin asukkaiden omaa toimijuutta avustusten, keskustelufoorumien, yhteistoimintatuotantojen, yhteisötaiteen ja Kaikukortti-toiminnan avulla.
Vapaa-ajan palveluiden hallinnosta käsin koordinoidaan kaupungin nuorisohallituksen ja -valtuuston toimintaa sekä UNICEF-lapsiystävällinen kunta yhteistyötä.		x	Nuorisovaltuusto oli mukana kaupunkistrategiatyössä, jakoi avustuksia ja toteutetti matka eduskuntaan yhdessä Ranuan ja Sallan kuntien kanssa. Lapsiystävällinen kunta -mallin 3 tunnustus myönnettiin Rovaniemelle, valmisteltiin nykytilan kartoitusta ja lapsivaikutusten arviointimallia.
Osallistutaan lasten, nuorten ja perheiden prosessin kehittämiseen sekä Lapsiperheiden ja nuorisosioiden jaoston toimintaan.		x	Vapaa-ajan palvelut oli mukana lasten, nuorten ja perheiden prosessin kehittämisessä. Vapaa-ajan palvelujen hallinto vastasi LaNu-jaoston valmistelusta, esittelystä ja toimeenpanosta.
Koordinoidaan lakisääteisen Lapsi- ja nuorisopoliittisen työryhmän monialaista työskentelyä.		x	Vastattiin LaNuPo-työryhmän valmistelusta, esittelystä ja kokousjärjestelyistä. Keskeisenä tehtävänä työryhmällä on koota tietoja nuorten kasvu- ja elinoloista sekä arvioida niiden pohjalta nuorten tilannetta paikallisen päätöksenteon ja suunnitelmien tueksi. Ryhmä kokoontui keväällä 2 kertaa.

Sivistyspalvelujen palveluverkon valmistelussa ja palveluiden kehittämisessä asukkaiden vaikuttamismahdollisuudet huomioidaan esimerkiksi keskustelu- ja tiedotustilaisuuksissa sekä työryhmien työskentelyssä.		x		Toteutettiin nuorten kuuleminen Korkalovaaran nuorisotilan sijainnista ja nuoria kuultiin myös skeittausolosuhteiden parantamisesta Etsivän kulttuurisen vanhustyön - hanke kuuli ikäihmisiä heidän kulttuurisista tarpeistaan.
Toiminnan riskit talousarviovuonna 2022				
Varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien saatavuus		x		Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuus on edelleen todella haasteellista. Kevään 2022 rekrytoinnissa tulevalle kaudelle avoinna olevista 25 varhaiskasvatuksen opettajan toimista saatiin täytettyä 12. Lisäksi 18 opettajan sijaisuutta joudutaan täyttämään ei-kelpoisilla henkilöillä. Sama ongelma on myös palvelusetelipäiväkodeilla. Erityisopettajien toimia oli haettavana 3. Yhtään kelpoista hakijaa ei ollut.
Valtion rahoituksen ennakoimattomuus ja riittämättömyys		x		Lastenkulttuuritoiminnan resurssit vähenivät, mikä vaikutti valtion rahoituksen pienemiseen. Saadut koronatuotot (taidemuseo, orkesteri ja maakuntamuseo) olivat suurena apuna.
Maksutuottojen kertymä		x		Alkuvuoden koronarajoitusten vuoksi pääsylipputulot sekä vuokratoiminnasta saatavat maksutuotot vähenivät. Keväkausi näytti elpymisen merkkejä maksutuottojen ja kävijämäärien osalta.
Koronapandemian vaikutukset, toiminnan elpyminen aikaisempien vuosien tasolle		x		Alkuvuodesta jouduttiin perumaan tapahtumia ja pääsymaksullisia tapahtumia järjestettiin vähemmän. Museotoiminta toteutui suunnitellusti. Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä kasvoi merkittävästi.
Tietosuojan ja -turvan toteutuminen		x		Kaikki työntekijät suorittavat tietosuojan ja -turvan koulutuksen vuoden 2022 loppuun mennessä.

Kaupungin valtuusto päätti kohdentaa, vuodelle 2022 esitetyn sivistyslautakunnan määrärahan 200 000 euroa kohdentuvan esi- ja perusopetuksen oppimateriaalikustannuksiin.		x		Oppimateriaaleihin osoitettu lisämääräraha on jaettu kaikille peruskouluille tasapuolisesti oppilasmäärän mukaan.
Valtuusto edellyttää edelleen, että Sivistyslautakunta selvittää yhteistyössä hankintayksikön kanssa onko oppimateriaalihankinnoissa mahdollista saada kustannussäästöjä volyymisäästönä, kun kilpailutetaan suurempia kokonaisuuksia koko kaupungin kouluille.		x		Asiaa valmistellaan. Hankinta on tehty kilpailutuksen kautta edullisimmalla tavalla. Kaupunkikohtainen ratkaisu perusopetuksessa voisi vähentää opettajien pedagogista vapautta ilman merkittävää kustannussäästöä. Lukioissa on siirrytty koulujen yhteisellä päätöksellä samoihin materiaaleihin aineryhmien kuulemisen jälkeen.
Talouden tunnusluvut	TA2022	30.6.2022	%	Kuvaus. Selite tai poikkeama
Toimintatuotot	12.129 M€	6.666 M€	54,96	Toimintatuotot hyvin toteumassa. Projektituotot ennustettu matalammiksi kuin toteuma, joka aiheuttaa pientä etupainotteisuutta.
Toimintakulut	-80.595 M€	-155.129 M€	51,95	Toimintakulut hyvin toteumassa. Pientä etupainotteisuutta palveluissa (mm. varhaiskasvatuksen palvelusetelit) ja aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa (mm. koulutarvikkeet).
Toimintakate (sitova 2022)	-143.0 M€	-73.93 M€	51,70	Toimintakate hyvin toteumassa, linjassa vuoteen 2021.
Varhaiskasvatuspalvelut (M€)	-49.37 M€	-26.34 M€	53,36	Etupainotteisuus syntyy enimmäkseen palvelusetelimenojen ja tilavuokrien kasvusta suhteessa talousarvioon 2022, joka johtuu palvelutarpeen kasvusta tilivuodelle. Huomioidaan muutetussa talousarviossa 2022.
Koulutuspalvelut (M€)	-75.20 M€	-38.04 M€	50,58	Toimintakate hyvin toteumassa. Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa etupainotteisuutta, joka kompensoituu toimintatuotoilla (projektirahat).
Vapaa-ajan palvelut (M€)	-18.43 M€	-9.55 M€	51,82	Pientä etupainotteisuutta johtuen avustusten maksusta ensimmäisellä vuosipuoliskolla, ja henkilöstökuluista.

Kaupunkistrategiasta johdetut mitattavat tavoitteet talousarviovuodelle 2022				
Tavoite	Tila			
	Ei aloit.	Kesken	Valmis	Kuvaus:
Määrälliset tavoitteet				
1. Varhaiskasvatusyksiköissä käyttöastetavoitteen saavuttaminen vuositasona		x		Alkuvuoden käyttöaste on ollut 75,69. Käyttöasteeseen on vaikuttanut koronaan liittyvät poissaolot.
2. Varhaiskasvatuksen oman toiminnan ja palvelusetelitoiminnan suhde päätetyn mukainen		x		31.5.2022 omaa toimintaa oli 62,3 % ja palvelusetelitoimintaa 37,7%. Palvelusetelitä maksimissaan kevään aikaan oli 1331, kun lautakunnan päätös on ollut maksimissaan 1400.
3. Koulujen opetustilojen määrä vastaa palvelutarvetta		x		Koulutilojen määrä vastaa pääosin palvelutarvetta. Edellyttää kuitenkin toimenpiteitä lähivuosien aikana.
4. Vapaa-ajan palveluiden kävijä- ja käyntimäärien elpyminen			x	Arktikumissa oli 44 001 kävijää (2021: 10 820) ja Korundissa 31 350 (2021: 18 495) kävijää alkuvuonna. Kaupunginorkesterin konserteissa oli 3675 kuulijaa (2021: 7 763) ja striimejä katsottiin 3287 (2021: 43 985) kertaa. Yleinen kulttuurituottaminen: - Tapahtumat 263 - Verkkotapahtumat 14 Nuorisopalvelut: - Käyntikerrat 28 848 (2021: 14780) - Verkossa kohdatut nuoret 3114 (2021: 2364) - Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä 198 (2021: 179) Liikuntapalvelut: Ohjatun liikunnan osallistujamäärä 23262 (2021: 17998)
5. Tapahtumat, lainat ja näyttelyt			x	Tapahtumia ja näyttelyitä järjestettiin suunnitellusti. Lapin maakuntamuseossa avattiin 2 erikoisnäyttelyä ja lisäksi toteutettiin ulkovalokuvanäyttely. Taidemuseossa näyttely- ja taidekasvatustoiminta toteutui suunnitellusti. Taidemuseossa avattiin kolme näyttelyä.

			Kaupunginorkesterilla oli raportointiajalla 39 live-konserttia ja 5 striimattua konserttia. Nuorisopalvelut toteutti kesä-heinäkuussa monipuolisita loma-ajan toimintaa lapsille ja nuorille. Liikennepuistotoiminta saavutti suuren suosion ja ylitti odotukset. Toimintapäiviä oli 728 ja tapahtumia 16. Tapahtumia, tilaisuuksista, lainoja ja näyttelyitä: - Kirjasto, kävijät 147.220 (2021: 151.453) - Kirjasto, lainat 449.672 (2021: 512.776) Pääkirjasto siirtyi evakkoon toukokuun alussa. Muuton tienoilla pääkirjaston palvelut olivat huhti-toukokuun vaihteessa kolme viikkoa poissa käytöstä. Kävijä- ja lainamäärät ovat väistötiloissa (kauppakeskus Revontuli) touko - kesäkuussa vajaat puolet verrattuna edeltävään vuoteen pääkirjastolla. Lähikirjastojen laina- ja kävijämäärissä on ollut pääkirjaston sulkemisen jälkeen hienoista kasvua, mutta täysin se ei ole korvannut kävijä- ja lainalukuja. Kirjaston toimipisteissä on järjestetty erilaisia tapahtumia (lukupiirit, kirjavinkkaukset, luennot, näyttelyt jne.) yhteensä 443. Näissä on käynyt yhteensä 3562 henkilöä. Lisäksi erilaisia striimattuja tilaisuuksia ja kirjaston verkkoon tuottamia tallenteita on katsonut n. 1700 henkilöä.
6. Henkilöstön poissaolojen vähentäminen		x	(Johanna Aho) Vapaa-ajan palvelujen suunnittelutyössä huomioitiin työhyvinvoinnin edistäminen ja tuettiin työyhteisön yhteisöllisyyttä. Ennaltaehkäisevää työhyvinvointia käsiteltiin ja kehitettiin yhteistyössä mm. työkykykoordinaattorin kanssa. Terveysperusteiset poissaolot nousivat jonkin verran, pv/hlö 4.6. tot % 26. (2021 osavuosisikatsaus: tot % 1/pv/hlö.)

				Koko nuorisopalveluiden henkilökunta osallistui yhteiseen Nups-prosessiin, jossa rakennetaan nuorisopalveluiden perussuunnitelmaa. Varhaiskasvatuksessa henkilöstön sairaspöissaolat kokonaisuudessaan kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna johtuen kevään korona- ja influenssapöissaolöjien määristä. Koulutuspalveluissa pöissaolat ovat laskeneet edelliseen vuoteen verrattuna.
Laadulliset tavoitteet				
1. Hyvinvoinnin edistäminen sivistyspalveluiden keinoin		x		Keskeinen vapaa-ajan palvelujen toiminnan kokonaistavoite. Rovaniemellä on otettu käyttöön Lasten Rovaniemi- lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2021-2025.
2. Palveluiden uudistaminen kehittämishankkeiden avulla		x	x	Kehittämishankkeisiin on saatu avustusta mm. Avilta, Euroopan sosiaalirahastolta, Museovirastolta ja Lapin liitolta. Keväällä 2022 Suomen harrastamisen malli toteutui 13 peruskoululla Nuorten työpajatoiminnan rahoituksella käynnistettiin Kulttuuriverstas-toiminta Musiikkia maailmalle! - orkesterin kehittämishanke Rovaniemen taidemuseon Intoa taiteesta - hankkeessa tuettiin kuntouttavaa toimintaa taiteen keinoin. Etsivän kulttuurisen vanhustyön ja kulttuurilähetetoiminnan kehittämishankkeet 2021-2022 Kylien kulttuurimatkailuhanke Matkakohteena kulttuuri 2021-2022
3. Asiakslähtöisyyden ja osallisuuden edistäminen		x		Nuorisopalveluissa tehty asiakaskyselyitä toiminnan tueksi.(Asiakastyytyväisyys). Laadullisia mittareita valmisteltiin.

			Kehitä kirjastoa ja Kutsu kirjasto kylään - hankkeissa toteutettu useita asiakaskyselyjä. Koulutuspalveluissa on tehty useita asiakastyytyväisyyskyselyitä, joiden tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.
4. Verkostojohtaminen ja verkostotoiminta osaamisen vahvistajana		x	Kehittämishankkeissa ja maakunnallisten palvelujen toteuttamisessa toimitaan yli kuntarajojen ja valtakunnallisesti, esimerkkinä valtakunnallinen kehittämistehtävä yhdessä Espoon ja Turun kaupunkien kanssa. Lapin alueellinen asiantuntijaverkosto. Lapin lastenkulttuuriverkoston koordinointi vapaa-ajan palveluiden hallinnossa (14 Lapin kuntaa + Saamelaiskäräjät verkostossa) Museot alueellisia vastuumuseoita. Osallistuttiin Lapin perheiden palvelujen verkoston toimintaan, jonka yhteydessä esiteltiin rovaniemeläisiä toimintamalleja. Rovaniemen nuorisopalvelut on aktiivinen toimija Kanuuna- verkostossa (Kunnallisen nuorisotyön verkosto). Rovaniemen etsivästä nuorisotyöstä käsin koordinoidaan myös Lapin etsivien nuorisotyöntekijöiden verkostoa. Aili-kulttuurisen seniori- ja vanhustyön verkosto. Lapin kamariorkesterilla, Rovaniemen taidemuseolla, Lapin maakuntamuseolla sekä Rovaniemen kirjastolla oli kaikilla erityisiä alueellisia tehtäviä.
5. Lapsen kasvun ja oppimisen tuen prosessien kehittäminen		x	Kasvun ja oppimisen tuen jatkumoa varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja edelleen toiselle asteelle ollaan kehitetty yhteistyössä. Toiminnassa on keskeistä lapsen ja nuoren oppimisolun ja hyvinvoinnin kokonaisvaltainen tukeminen huomioimalla jatkuva pedagoginen kehittämistyö ja ennaltaehkäisevä varhainen tuki.

				Nuorisopalveluista koordinoitiin lasten ja nuorten kiusaamisen vastaista työtä sekä toteutettiin lakisääteistä laajennetun oppivelvollisuuden neuvontaa ja ohjausta. Lasten ja nuorten palvelut olivat Kulttuuri- ja liikuntakasvatusuunnitelman mukaisesti rakennettuja ja toteutettuja.
Taloudelliset tavoitteet				
1. Talousarvio toteutuu suunnitellusti		x		Sivistyspalveluiden toimintakatteen toteumassa talousarvioon 2022 verrattuna on pientä etupainotteisuutta johtuen lähinnä palvelutarpeen suuremmasta kasvusta varhaiskasvatusalueella verrattuna talousarvioon. Ylitykset tullaan käsittelemään muutetun talousarvion 2022 yhteydessä.
2. Poissaolojen aiheuttamat kustannukset vähenevät		x		Poikkeuksellisen kevään johdosta ei vähenemistä vapaa-ajan palveluissa.
3. Tilojen kokonaistaloudellinen ja tehokas käyttö		x		Koulutuspalveluissa kaupunkikeskuksen alueella tilat ovat maksimaalisessa käytössä. Vapaa-ajan palveluissa toteutuu tilojen tehokas yhteiskäyttö.
4. Ulkopuolisen rahoituksen hyödyntäminen		x		Koulutuspalveluissa ulkopuolista rahoitusta on saatu koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen 932 000 €. Lisäksi koulutuspalveluilla on useita pienempiä erillirahoituksia OPH:lta ja OKM:ltä keskeisiin painopistealueisiin sekä strategiaan kehittämiskohteisiin. Vapaa-ajan palveluissa oli useita käynnissä olevia ja valmistelussa olleita hankehakemuksia. Rahoittajatahoina mm. Aluehallintovirasto, OKM, Museovirasto, Euroopan sosiaalirahasto ja Lapin liitto.

Energiaa ja luontoa säästävät ja luonnon monimuotoisuutta vahvistavat toimenpiteet:

Toimenpiteet kuvaus	Todennettu tai Arvio toimenpiteen vaikutuksesta
VAPA: Arktikumin WWF Green Office -sertifikaatin hakuprosessi (menossa).	Kokonaisvaltainen toiminnan tarkastelu sisältäen energiankäytön, materiaalit ja kierrätyksen.
Kestävän kehityksen opas lastenkulttuurikeskuksille on käytössä lastenkulttuurissa soveltuvien osien.	Tärkeää lasten ja nuorten kasvun tukemisessa.
Matkustamisen vähentäminen ja sähköisen asioinnin lisääminen vapaa-ajan palveluissa.	Tärkeä askel tulevaisuuden työn rakentumisessa.